



PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0341

Vážná politická situace v Guineji-Bissau po převratu dne 26. listopadu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. prosince 2025 o vážné politické situaci v Guineji-Bissau po převratu dne 26. listopadu (2025/3027(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 150 odst. 5 a čl. 136 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se v Guineji-Bissau konaly dne 23. listopadu 2025 všeobecné volby; vzhledem k tomu, že hlavní opoziční strana PAIGC nemohla kandidovat;
- B. vzhledem k tomu, že dne 26. listopadu 2025 vojenská skupina vedená generálem Hortou N'Tamem násilně převzala moc a v předvečer oficiálního oznámení výsledků voleb nezákonně pozastavila volební proces; vzhledem k tomu, že vazby mezi vůdcem státního převratu a úřadujícím prezidentem Embalóem vyvolaly závažná obvinění, že státní převrat byl zorganizován s cílem předejít volební porážce;
- C. vzhledem k tomu, že demonstranti vyzvali orgány, aby zveřejnily výsledky voleb; vzhledem k tomu, že vojenská junta tvrdě zakročila proti občanským svobodám a že byly hlášeny případy porušování lidských práv demonstrantů a novinářů, přičemž nejméně 18 osob, včetně vládních úředníků, soudců a vůdců politické opozice, bylo svévolně zadrženo;
- D. vzhledem k tomu, že vedoucí představitelé politické opozice byli v den státního převratu zatčeni a od té doby jsou drženi v izolaci, aniž by měli přístup k právní obhajobě;
- E. vzhledem k tomu, že prezidentský kandidát Fernando Dias da Costa se uchýlil na nigerijské velvyslanectví; vzhledem k tomu, že prezidentu Embalóovi bylo umožněno opustit zemi;
- F. vzhledem k tomu, že dokud nebude obnoven ústavní pořádek, bylo Guineji-Bissau pozastaveno členství v Africké unii, ve Společenství

portugalsky mluvících zemí a v Hospodářském společenství států západní Afriky;

1. jednoznačně odsuzuje převzetí moci armádou dne 26. listopadu 2025 a přerušení volebního procesu; odmítá neústavní změnu vlády a vyzývá k okamžitému obnovení ústavního pořádku a volebního procesu v zemi;
2. důrazně odsuzuje nepřiměřené použití síly proti obyvatelstvu ze strany bezpečnostních sil; vyzývá všechny strany, aby se zdržely násilného jednání; vyzývá k nezávislému vyšetření případů porušování lidských práv a k tomu, aby byly osoby odpovědné za státní převrat a za porušování lidských práv pohnány k odpovědnosti;
3. požaduje okamžité a bezpodmínečné propuštění vůdců politické opozice Domingose Simõesa Pereiry, Octávia Lopese, Marciana Indiho, Roberta Mbesby a všech ostatních svévolně zadržovaných osob;
4. odsuzuje násilné represe, kterých se junta dopouští vůči aktivistům, novinářům, obráncům lidských práv a občanské společnosti; vyzývá ke zrušení všech omezení týkajících se nezávislých sdělovacích prostředků a k ukončení všech forem pronásledování občanské společnosti;
5. vyzývá volební komisi Guineje-Bissau, aby bez vojenského či politického vměšování zveřejnila ověřené výsledky voleb;
6. naléhavě vyzývá, aby byl s cílem provést strukturální reformy k upevnění demokracie a právního státu navázán inkluzivní politický dialog mezi všemi klíčovými zúčastněnými stranami, který by podpořili regionální aktéři;
7. naléhavě vyzývá EU, aby okamžitě přezkoumala své dohody a financování, zajistila, aby finanční prostředky vyčleněné na spolupráci nevedly k posilování junty a dalších autoritářských struktur, a aby upřednostnila podporu demokratické občanské společnosti;
8. vyzývá Radu, aby zvážila, zda vůči osobám odpovědným za státní převrat a za rozsáhlé porušování lidských práv neuplatnit restriktivní opatření;
9. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, orgánům Guineje-Bissau, africkým regionálním organizacím, Společenství portugalsky mluvících zemí a Organizaci spojených národů.